

53

Besluit van 17 februari 1986, houdende wijziging van het Aanwijzingsbesluit verplicht-verzekerden Ziekenfondswet

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 9 december 1985, DGVGZ/VTA/VZ, nr. 325419, gedaan in overeenstemming met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, L. de Graaf;

Gelet op artikel 3, eerste lid, onder b, van de Ziekenfondswet (Stb. 1964, 392);

De Raad van State gehoord (advies van 17 januari 1986, W13.85.0665/12.6.02);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 5 februari 1986, DGVGZ/VTA/VZ nr. 31241 uitgebracht in overeenstemming met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, L. de Graaf;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Aanwijzingsbesluit verplicht-verzekerden Ziekenfondswet (Stb. 1965, 638)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, eerste lid, komt te luiden:

1. Het bepaalde in artikel 1, onder e, is niet van toepassing op:

a. degene die een uitkering geniet ingevolge de Wet Werkloosheidsvoorziening, indien zijn dagloon waarnaar de uitkering is berekend dan wel, zodra hij gedurende 26 weken uitkering heeft genoten, indien 70% van zijn dagloon waarnaar de uitkering is berekend, – herleid tot jaarloon – meer bedraagt dan het in artikel 3, eerste lid, onder a, sub 1°, van de Ziekenfondswet genoemde bedrag, tenzij hij op de dag, voorafgaande aan die, waarop dit het geval is, verplicht verzekerd was op grond van de Ziekenfondswet;

b. degene die uit hoofde van de dienstbetrekking terzake van de beëindiging waarvan hij recht heeft op een uitkering ingevolge de Wet Werkloosheidsvoorziening, overeengekomen vaste, naar tijdsruimte en in geld vastgestelde inkomsten ontvangt, indien deze inkomsten tezamen met de uitkering ingevolge de Wet Werkloosheidsvoorziening op jaarbasis

meer bedragen dan het in artikel 3, eerste lid, onder a, sub 1°, van de Ziekenfondswet genoemde bedrag en indien 75% van het dagloon waarnaar de uitkering ingevolge de Wet Werkloosheidsvoorziening wordt berekend – herleid tot jaarloon – meer bedraagt dan het in artikel 3, eerste lid, onder a, sub 1°, van de Ziekenfondswet genoemde bedrag, tenzij hij op de dag, voorafgaande aan die, waarop dit het geval is, verplicht verzekerd was op grond van de Ziekenfondswet.

Indien de uitkering ingevolge de Wet Werkloosheidsvoorziening wordt genoten in een uitkeringsjaar als bedoeld in artikel 22 van de Werkloosheidswet, worden de aan deze uitkering in dat uitkeringsjaar voorafgaande tijdvakken van uitkering ingevolge de Werkloosheidswet mede in aanmerking genomen voor de vaststelling van de in de vorige volzin genoemde periode van 26 weken.

B

Artikel 2, vierde lid, komt te luiden:

4. Het bepaalde in artikel 1, onder j, is niet van toepassing op:

a. degene die op grond van verplichte verzekering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering, indien 70% van zijn dagloon waarnaar de uitkering is berekend – herleid tot jaarloon – meer bedraagt dan het in artikel 3, eerste lid, onder a, sub 1°, van de Ziekenfondswet genoemde bedrag, tenzij hij op de dag, voorafgaande aan die, waarop dit het geval is, verplicht verzekerd was op grond van de Ziekenfondswet;

b. degene die uit hoofde van de dienstbetrekking waarin hij niet meer of nog slechts ten dele werkzaam is vanwege de arbeidsongeschiktheid terzake waarvan hij recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, overeengekomen vaste, naar tijdsruimte en in geld vastgestelde inkomsten of invaliditeitspensioen ontvangt, indien deze inkomsten en dit pensioen tezamen met de arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering op jaarbasis meer bedragen dan het in artikel 3, eerste lid, onder a, sub 1°, van de Ziekenfondswet genoemde bedrag en indien 80% van het dagloon waarnaar de arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt berekend – herleid tot jaarloon – meer bedraagt dan het in artikel 3, eerste lid, onder a, sub 1°, van de Ziekenfondswet genoemde bedrag, tenzij hij op de dag, voorafgaande aan die, waarop dit het geval is, verplicht verzekerd was op grond van de Ziekenfondswet.

Hierbij wordt tot het einde van een kalenderjaar geen rekening gehouden met wijzigingen van het dagloon, welke na 1 november van het voorafgaande jaar plaatsvinden of hebben plaatsgevonden.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 31 juli 1985, Stb. 460.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 maart 1986, nr. 49.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 17 februari 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
J. P. van der Reijden

Uitgegeven de *zevenentwintigste* februari 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Bij de Wet tot nadere wijziging van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Werkloosheidswet en de Wet Werkloosheidsvoorziening en enige daarmee verband houdende wetten (verlaging van uitkeringspercentages) (Stb. 1984, 633) alsmede in de Wet tot aanpassing van uitkeringspercentages van ontslaguitkerings- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen voor overheidspersoneel, onderwijspersoneel en daarmee gelijk te stellen personeel (Stb. 1984, 657) zijn met ingang van 1 januari 1985 de uitkeringspercentages van wettelijke regelingen inzake werkloosheid en arbeidsongeschiktheid verlaagd. Als gevolg hiervan werd overeenkomstig het advies van de Ziekenfondsraad van 22 november 1984 het Aanwijzingsbesluit verplicht-verzekerden Ziekenfondswet (hierna te noemen: Aanwijzingsbesluit) aangepast teneinde de situatie te handhaven dat de hoogte van de uitkering van rechthebbenden bij een volledige uitkering bepalend is voor de verzekeringsplicht ingevolge de Ziekenfondswet. De desbetreffende aanpassing trad op 1 oktober 1985 in werking (Stb. 460). Door deze wijziging is het aantal uitkeringsgerechtigden dat onder de verplichte ziekenfondsverzekering valt met ongeveer 30 000 toegenomen. Het betreft hier degenen die met een volledige uitkering van 75% van het dagloon (WWV-gerechtigden) respectievelijk 80% van het dagloon (WAO-gerechtigden) een inkomen boven de loongrens verwerven maar die met een volledige uitkering van 70% van het dagloon (voor zowel WWV- als WAO-gerechtigden) een inkomen verwerven dat zich beneden de loongrens bevindt.

Nadat deze maatregel in het Staatsblad was gepubliceerd werd er door de Tweede Kamer der Staten-Generaal op gewezen dat zich onder hen die aldus verplicht verzekerd worden ingevolge de Ziekenfondswet, personen bevinden die uit hoofde van hun (vroegere) dienstbetrekking een uitkering of pensioen ontvangen van een zodanige omvang dat deze te zamen met de uitkering in aanvulling waarop hij wordt verleend, een inkomen vormt dat de in de Ziekenfondswet genoemde loongrens te boven gaat. Deze problematiek deed zich uiteraard ook reeds voor in de situatie zoals die bestond voor het op 1 oktober 1985 inwerkinggetreden besluit. In verband daarmee is reeds op 29 april 1985 door mij, mede namens mijn ambtgenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, L. de Graaf, aan de Ziekenfondsraad, de Nationale Raad voor de Volksgezondheid, de Sociaal-Economische Raad en de Emancipatieraad gevraagd om onder meer omtrent deze problematiek van uit verschillende bronnen samengestelde inkomens, in den brede, dat wil zeggen: niet beperkt tot categorieën van uitkeringsgerechtigden, advies uit te brengen.

Het moet niet uitgesloten worden geacht dat eventuele wijzigingen die op grond van vorenbedoelde adviezen in de ziekenfondsregelgeving worden aangebracht ertoe zullen leiden dat personen die als gevolg van de op 1 oktober 1985 inwerkinggetreden aanpassing van het Aanwijzingsbesluit verplicht verzekerd werden deze status weer zullen verliezen. Tegen die achtergrond sprak de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich op 26 september 1985 ervoor uit dat ten aanzien van deze categorie personen wordt vooruitgelopen op de resultaten van de hiervoor aangeduide adviesprocedure.

Hoewel hiertegen uit een oogpunt van een consistent wetgevingsbeleid bezwaren kunnen worden opgeworpen – aan het einde van deze toelichting kom ik hierop terug – geef ik er alles afwegende de voorkeur aan om overeenkomstig deze uitspraak door middel van het onderhavige besluit erin te voorzien dat ten aanzien van de in het geding zijnde rechthebbenden op een uitkering ingevolge de Wet Werkloosheidsvoorziening en de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering een uitzonderingssituatie wordt gecreëerd ten opzichte van de sedert 1 oktober 1985 uit het Aanwijzingsbesluit voortvloeiende verplichte verzekering. Een en ander is gerealiseerd door op betrokkenen de verplichte verzekering ingevolge de Ziekenfonds-

wet niet van toepassing te verklaren wanneer zij aan een tweetal voorwaarden voldoen. De eerste is dat 75% respectievelijk 80% van het dagloon op grond waarvan de WWV- respectievelijk de WAO-uitkering is berekend, meer bedraagt dan de loongrens van de ziekenfondsverzekering. Als gevolg van deze voorwaarde wordt het onderhavige besluit beperkt tot diegenen die sedert het op 1 oktober 1985 in werking getreden besluit verplicht verzekerd zijn of worden. Als tweede voorwaarde geldt dat de betrokkenen uit hoofde van hun (vroegere) dienstbetrekking een uitkering of pensioen ontvangen van een zodanige omvang dat deze te zamen met de uitkering in aanvulling waarop hij wordt verleend een inkomen vormt dat de loongrens te boven gaat. Aldus wordt voorkomen dat personen die niet in het genot zijn van een uitkering of pensioen in aanvulling op hun WWV- of WAO-uitkering eveneens – ongewenst – van de werkingssfeer van de Ziekenfondswet worden uitgezonderd. Volledigheidshalve zij er nog op gewezen dat het voorgaande, evenals zulks het geval was in de vóór 1 oktober 1985 bestaande situatie, onverlet laat de mogelijkheid dat een rechthebbende op een WWV- of een WAO-uitkering niet verzekerd wordt op grond van zijn uitkering maar wel uit anderen hoofde zoals bijvoorbeeld wegens het gaan verrichten van werkzaamheden in loondienst.

In dit besluit wordt in zoverre afgeweken van het terzake door de Commissie Verzekerden van de Ziekenfondsraad d.d. 18 oktober 1985 uitgebrachte advies dat aan de betrokkenen niet de keuze wordt gelaten omtrent het al dan niet verplicht verzekerd zijn. In haar advies sluit de Commissie Verzekerden aan bij de ontheffingsregeling die voor bepaalde categorieën verplicht-verzekerden is voorzien in artikel 16, vierde lid van het voorstel van Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen (kamerstukken II, 1985–1986, 18 972, nr. 40).

Op grond van de overweging dat het onderhavige besluit wordt vastgesteld binnen het kader van de thans vigerende ziekenfondswetgeving waarin de mogelijkheid van ontheffing van de verplichte ziekenfondsverzekering niet bestaat, en aansluitend aan hetgeen wordt beoogd met de hiervoor genoemde adviesaanvragen alsmede aan de hieromtrent door de Tweede Kamer der Staten-Generaal naar voren gebrachte wens, acht ik het namelijk het meest passend om ten aanzien van de hier in geding zijnde groep personen in zijn geheel de verplichte verzekering ingevolge de Ziekenfondswet niet van toepassing te doen zijn.

Met betrekking tot de uitvoering van het onderhavige besluit zij vermeld dat het Kontaktorgaan Landelijke Organisaties van Ziektekostenverzekeraars (KLOZ) aan de aangesloten ziektekostenverzekeraars een circulaire heeft doen uitgaan ertoe strekkende dat zij die als gevolg van dit besluit opnieuw particulier verzekerd worden, op dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde premie door de oorspronkelijke ziektekostenverzekeraar worden geaccepteerd. Naar verwachting zullen zich op dit vlak dan ook geen moeilijkheden voordoen.

Voor de rechthebbenden op een arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering militairen, de Spoorwegpensioenwet en de Algemene burgerlijke pensioenwet, op wie de op 1 oktober 1985 inwerkinggetreden aanpassing in het Aanwijzingsbesluit eveneens betrekking had, is een uitzonderingsregeling als hierboven omschreven niet nodig omdat zich ten aanzien van deze personen niet de situatie blijkt voor te doen dat zij een totaalinkomen genieten dat boven de loongrens ligt omdat zij naast hun arbeidsongeschiktheidsuitkering een aanvullende uitkering ontvangen.

Uit een oogpunt van deregulering kleeft aan het onderhavige besluit het bezwaar dat aldus voor een zeer beperkte categorie verplicht verzekerden wordt vooruitgelopen op besluitvorming die op afzienbare termijn zal plaatsvinden en waarin ten principale aandacht zal worden geschonken

aan een logische en met het beleid ten aanzien van de overige sociale verzekeringen samenhangende structuur op het terrein van de verzekeringsplicht alsmede ten aanzien van de premieheffing die ten nauwste verband houdt met de verzekeringsplicht. Daarbij wordt gedacht aan de eventuele nadere invulling van de in het voorstel van Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen neergelegde structuren van de ziektekostenverzekering. Daarnaast is van belang dat binnen het algemene kader van de samentelling van inkomensbestanddelen voor de beoordeling van de verzekeringsplicht een aparte positie wordt ingenomen door de samenloop van loon en loonvervangende uitkeringen, waarbij aanvullingen van de werkgever terwijl de dienstbetrekking nog voortduurt onder loon moeten worden begrepen. De voorliggende problematiek ten aanzien van WAO- en WWV-gerechtigden past eensdeels binnen dit engere kader van loon en loonvervangende uitkeringen en gaat dit anderdeels te buiten.

Op onderdelen zullen de diverse maatregelen in het kader van de stelselherziening sociale zekerheid mogelijk doorwerking kunnen hebben naar het onderwerp van de samentelling van loon en loonvervangende uitkeringen. Door het eigen tijdschema van die maatregelen zal daarbij mogelijk eveneens vooruit moeten worden gelopen op in het kader van de ziekenfondsverzekering uit te brengen adviezen.

Samenvattend moet worden geconstateerd dat het onderhavige besluit een inbreuk betekent op de huidige structuur van de verzekeringsplicht, waarbij toegegeven moet worden dat die als imperfect moet worden gekenmerkt. Voorts wordt door de incidentele benadering van het onderhavige besluit vooruitgelopen op adviezen en op besluitvorming met een structureel karakter. De structuur van de verzekeringsplicht voor de betrokken groepen zal derhalve binnenkort opnieuw aan de orde zijn en naar verwachting wijziging ondergaan.

Nochtans wil ik de Tweede Kamer der Staten-Generaal volgen in haar uitdrukkelijk naar voren gebrachte wens, waarbij de verwachtingen die inmiddels bij de desbetreffende groep uitkeringsgerechtigden zijn gewekt een belangrijke rol spelen.

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
J. P. van der Reijden